

Hulagway sa Sertipiko

Household Control No.: H0556-0216

Sertipiko sa Naandan nga Yutang Ginsakopan

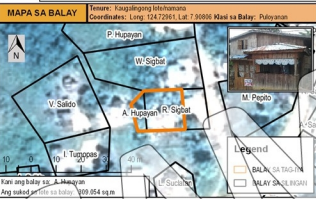
(CERTIFICATE OF CUSTOMARY LAND OCCUPANCY)

NGALAN (NAME)	APELYIDO (SURNAME)	KINATAWHAN (GENDER)
Alecia		Babaye
Artemo		Lalaki
Leibel		Babaye
Lenelyn		Babaye
Jeson		Lalaki
Michelle		Babaye
Jimmy		Lalaki
Jay Ann		Babaye
Christian		Lalaki
Princess Angel		Babaye
April Mae		Babaye
Mary Lourid		Babaye

Ang mga impormasyon sa ubos nagpapasayod sa lokasyon, hitsura sa balay, tanmanan og umahan sa pamilya nga nag-okupar pini. (The information below shows the location, type of house, garden and farm lots occupied by the family)

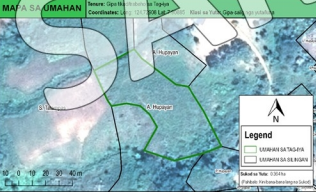
MAPA SA BALAY Isang mapang nagpapakita sa lokasyon sa balay sa mga lote sa mga ginsakopan.

MAPA SA GARDEN Isang mapang nagpapakita sa lokasyon sa mga tanmanan sa mga lote sa mga ginsakopan.

MAPA SA UMAHAN Isang mapang nagpapakita sa lokasyon sa mga umahan sa mga lote sa mga ginsakopan.

MAPA SA UMAHAN Isang mapang nagpapakita sa lokasyon sa mga umahan sa mga lote sa mga ginsakopan.

Gipamatuod ni (Certified by):

 Barangay Chairman	 IPO Chairman	 Barangay/Sitio Chieftain
 Ang mga ga-okupar sa lunalyuta	 Silingan (Neighboring 1)	 Silingan (Neighboring 2)

Gipagawas sa (Issued on): July 23, 2020

Disclaimer: Kin nga sertipiko gi-ila ang pamilya nga nag-angkon sa yuta nga ginakopan sa ilang balay, tanmanan og umahan. Ang maong dokumento dili legal nga garantya sa paghahaga o pagpangita sa maong habanghanan han walay pagpaga sa mga nagmamatuod ni. (This certificate recognizes the family that occupies the lands where their house, garden and farm are situated. This document is not legal to use in order to sell or lease the property without due authorization of those who certified it.)

Ang Asian NGO Coalition for Agrarian Reform and Rural Development (ANGOC) usa ka koalisyon sa mga nasyonal ug rehiyon nga mga CSO sa Asya nga aktibo nga nagpasiugda sa soberanya sa pagkaon, mga katungod sa yuta ug repormang agraryo, malahutayon nga agrikultura, pagduyog sa mga partisipante, ug pag-uswag sa katilingban.

Ang Xavier Science Foundation, Inc. (XSF) usa ka ligal, non-stock, non-profit, non-governmental nga organisasyon nga nagpasiugda sa mga programa ug proyekto nga makapahupay sa kakabus ug magpasiugda sa kusog nga sosyal. Ang XSF nagsilbi nga usa ka agaianan sa mga pondo aron masuportahan ang mga proyekto sa pagpalambo, bag-ong programa, fora ug dayalogo.

Ang Global Land Tool Network (GLTN) usa ka alyansa sa mga internasyonal nga mga grupo nga nag-amot sa pagkubus sa kakabus pinaagi sa pagkab-ot sa seguridad say uta ug pangatungdanan alang sa tanan. Ang GLTN gahimo, gapakatag, og gapatuman sa mga gamit sa yuta nga para sa kabus, inklusibo sa tanan nga nakatampo sa reporma sa yuta, maayong pagdumala sa yuta, malahutayon nga padumala sa yuta ug ang koordinasyon sa sektor sa yuta nga magamit.

Ang United Nations Human Settlement Programme (UN-HABITAT) nagtrabaho padulong sa usa ka labi ka maayong kaugmaon sa kasyudaran, ang misyon niini mao ang pagpalambo sa katilingban ug ang kalikopan sap ag-uswag sa mga tawo ug ang pagkab-ot sa igong kapasilonan sa tanan.

Ang German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ) mao ang punoan nga lawas sap ag-uswag sa Estado sa Alemanya. Ang prinsipyo sa pamunoan sa BMZ mao ang paghimo sa tawhanong mga katungod, nga nag-upod sa katungod nga mabuhi sa kalinaw ug kagawasan, ug aron matabangan nga matubag ang mga isyu sa kakabus sa kalibutan.

Para sa dugang nga impormasyon bahin sa proyekto:

Asian NGO Coalition for Agrarian Reform and Rural Development (ANGOC)
 33 Mapagsanguni Street, Sikatuna Village, Diliman Quezon City, Philippines
 Telefax: (632) 83510011
 Email: angoc@angoc.org | Website: www.angoc.org

Xavier Science Foundation, Inc.
 Manresa Complex, Fr. Masterson Avenue, Upper Balulang 9000, Cagayan de Oro Philippines
 Tel.: (088) 851 6887 | Phone: 0927 382 6267
 Website: xsf@xu.edu.ph | Facebook: www.xsfoundationinc.org

Para sa dugang nga impormasyon bahin sa SALAR nga programa, mubisita sa <https://gltn.net/programmes/secure-access-to-land-and-resources/>

Pagpauswag sa Seguridad sa Pagbaton sa Yuta sa mga Gagmay nga Mag-uuma sa Pilipnas

(Enhancing Tenurial Security of Smallholder Farmers in Northern Mindanao, Philippines)

Gisuportahan sa:

UNSA ANG PROYEKTO?

► Sa Pilipinas, samtang ubay-ubay nga mga balaod sa yuta ang gipatuman, daghang mga kal-ang ang kinahanglan nga mahatagan solusyon aron mapaayo ang kahimtang sa ilang mga gipahimuslan nga mga benepisyaryo – ang napulo ka milyon nga mga gagmay nga mag-uuma nga padayon nga nagpuyo sa kakabus. Dinhi sa kini nga konteksto nga ang Asian NGO Coalition for Agrarian Reform and Rural Development (ANGOC) ug ang Xavier Science Foundation, Inc. (XSF) nagpatuman sa proyekto nga giulohan og *Pagpauswag sa Seguridad sa Pagbaton sa Yuta sa mga Gagmay nga Mag-uuma sa Pilipinas*.

► Ang proyekto gahatag og dokumento nga gapamatuod sa mga tawo o pamilya nga nagtikad o nag-okopar sa maong gaop sa kung asa ilang balay, garden o umahan nahimutang. Ang dokumento mahimo gamit ang usa ka teknolohiya nga gitawag og Social Tenure Domain Model (STDM).¹ Ang madawat nga sertipiko sa naandan nga yutang ginsakopan kini nakapangalan sa bana ug asawa sa usa ka panimalay, gilikayan ang naandan nga pamaagi sa pag hatag og legal nga titulo nga limitado lamang sa pangalan sa bana o ulo sa panimalay.

► Sa kini nga pamaagi, ang miyembro sa mga lumad nga komunidad, labi na ang mga kabatan-onan naka angkon kini og kahanas sa STDM, isip mga nag-una nga mga personahe nga nagpahigayon og tagsa-tagsa nga pag-interbyu sa kada panimalay, pag-mapa, pag-encode, ug pag-mugna sa sertipiko gikan sa mga datus nga nakolekta. Dugang pa niini, ang miyembro sa komunidad ni salmot usab sa pagbansay-bansay para ma dugangan ang ilang kahibalo ug mahatagan og dugang nga kahanas sa Landscape Governance o pag dumala sa yutang katibuk-an, labi na sa hisgutanang lokal sa pag-plano sa kalambuan, panagbangi bahin sa yuta ug mga katungdanan sa kababaenhan ug kabatan-onan.

¹ Ang Social Tenure Domain Model (STDM) usa ka gamit para sa yuta nga para sa kabus, inklusibo sa tanan og gahatag sa sistema sa kasayuran sa yuta nga nagpakita sa mga relasyon sa tawo sa yuta nga adunay pagpadayon sa mga katungod sa yuta. Gipalambo sa GLTN aron masumpay ang kal-ang taliwala sa pormal nga narehistro nga yuta ug yuta nga wala marehistro.

► Ang mga sertipiko sa naandan nga yutang ginsakopan gi-ila sa mga lideres sa komunidad ug mga opisyaes sa barangay. Ang dokumento nga mahatag niining proyekto dili ligal ug dili pwede gamiton sa pagbaligya o pagprenda sa maong luna nga ginsakopan. Pero kini magamit sa pag-ila sa mga tawo o pamilya nga nagatikad sa maong yuta, gaop o luna nga respetado sa komunidad ug sa maong mga lideres.

► Ang proyekto kabahin sa Secure Access to Land and Resources (SALaR) programa sa Global Land Tool Network (GLTN) gipahigayon sa UN-Habitat. Kini nga inisyatibo gi suportahan sa GLTN of German Federal Ministry for Economic Cooperation and Development (BMZ).

TUMONG SA PROYEKTO

► Ang proyekto naghinaut nga makahatag og 1,200 household certificates o sertipiko sa naandan nga yutang ginsakopan.

► Makahatag og pagbansay o training sa mga pili nga tawo ug mamahimong mga enumerators para sa proyekto.

► Mapalig-on ang panaghiusa sa katilingban ug maila nila ang nagkaiya-iyang utlanan sa matag-gaop, yuta o luna nga giokupar.

MGA LAKANG SA PAGPAHIGAYON SA PROYEKTO

► Pagkonsulta ug pananghid sa lokal nga gamhanan sa gobyerno (e.g. barangay LGU, municipal LGU), ug sa lumadong katilingban o grupo (IPO);

► Pagpanday sa kasabotan sa pagpahigayon sa proyekto sa mga partners; paghimo sa MOU o MOA;

► Pagpili sa mga tawo nga mahimong enumerators basi sa mga sukdanan nga gihatag sa XSF;

► Paghatag og pagbansay o training sa mga napili nga mga enumerators ug uban pa nga kahanas nga magamit sa proyekto;

► Pagkolekta sa mga datus nga kinahanglan sa proyekto sama sa community map, pag-interbyu sa mga panimalay, pagmapa sa mga balay, garden ug umahan;

► Ang mga datus isulod o i-encode sa STDM ug kini susihon pag-ayo;

► Magpahigayon og validation activity o pag-validate sa mga datus uban sa mga pamilya o lideres para kini matarong o madugangan kung kulang man ang impormasyon;

► Usabon ang mga datus sa STDM kung dunay sayop ug ayuhon kini bago pa man maprinta ang final nga sertipiko;

► Ipahigayon ang awarding sa sertipiko sa naandan nga yutang ginsakopan.

